

Katrine Engberg

De krokodilvogel

Proloog

Het stof dat afkomstig was van de zware gordijnen werfelde rond in het ochtendlicht. Gregers ging in zijn luie stoel zitten en keek naar de dansende deeltjes. Het kostte hem tegenwoordig zoveel tijd om wakker te worden dat het nauwelijks de moeite waard was om op te staan. Hij liet zijn handen op de glanzend gepoetste armleuningen rusten, deed zijn mond wijd open en sloot zijn ogen voor het scherpe licht.

Toen hij het koffiezetapparaat in de keuken hoorde sputteren duwde hij zich omhoog uit de stoel, stak zijn voeten in zijn pantoffels en schuifelde met kleine passen over de linoleumvloer naar de keuken. Altijd dezelfde route; langs de mahoniehouten buffetkast en de groene leunstoel naar dat rottige handvat aan de muur dat de thuishulp vorig jaar had opgehangen. 'Ik red me heel goed zonder,' had hij koppig volgehouden, maar dat had weinig effect gehad.

Hij haalde het gebruikte koffiezakje uit het filter en gooide het in de vuilnisbak onder de gootsteen. Die was weer vol. Gregers steunde op de tafel terwijl hij de zak uit de plastic houder haalde, waarna hij naar de keukendeur liep. Hij kon zijn eigen afval nog steeds naar beneden brengen. Hij wierp een steelse blik op de flessenverzameling van zijn bovenbuurvrouw, Esther de Laurenti, die verdomde alcoholiste. Ze organiseerde hysterische etentjes voor haar kunstvrienden die tot diep in de nacht duurden, maar het pand was

haar eigendom, dus had het geen zin om te klagen.

Hij stond niet stabiel op de treden en hield de trapleuning stevig vast. Het zou misschien verstandiger zijn om naar een aangepaste woning te verhuizen, maar hij had zijn hele leven in het centrum van Kopenhagen gewoond en riskeerde de scheve traptreden liever dan dat hij wegwijnde in een bejaardentehuis in Nordvest. Hij zette de zak op de eerste verdieping neer en leunde tegen de deurpost van zijn onderburen. De twee studentes die een appartement op de eerste verdieping deelden waren een voortdurende bron van ergernis, maar wekten stiekem ook een onhandig verlangen in Gregers. Hun zorgeloze gelach liet hem terugdenken aan zomeravonden bij het kanaal en verliefde kussen. In de tijd dat alles mogelijk was geweest en het leven nog niet bijna voorbij was.

Toen hij enigszins op adem was gekomen, zag hij dat de achterdeur van de meisjes op een kier stond. Scherp licht stroomde door de opening naar buiten. De meisjes waren jong en onnadenkend, maar toch niet zo stom om met een open deur te slapen? Het was halfzeven in de ochtend, ze konden natuurlijk net terug zijn uit de stad, maar waarom brandde er dan licht?

‘Hallo...? Is daar iemand?’

Hij duwde voorzichtig met de punt van zijn pantoffel tegen de deur, die probleemloos opengleed. Gregers deinsde onwillekeurig een stukje achteruit. Hij wilde er niet van beschuldigd worden dat hij een oude, glurende viezerik was. Misschien moest hij de deur gewoon dichttrekken en de vuilniszak naar beneden brengen voordat de koffie op de warmhoudplaat bitter werd.

Hij hield zich stevig aan de deurpost vast en boog zich naar voren om het handvat beet te pakken, maar onderschatte de afstand. Het volgende afschuwelijke moment,

dat een eeuwigheid leek te duren, besepte hij dat hij niet voldoende kracht had om zijn lichaamsgewicht overeind te houden. Zijn pantoffels gleden weg op de gladde houten vloer en hij raakte zijn evenwicht kwijt. Gregers vocht met alle kracht die hij niet meer had, maar viel onherroepelijk in het appartement van de meisjes en kwam hard op de vloer terecht. Niet met een knal, maar met het doffe, beklagenswaardige geluid van een gekrompen oud mannenlichaam in een velours badjas.

Gregers probeerde kalm adem te halen. Had hij zijn heup gebroken? Wat zouden de mensen zeggen? Voor het eerst in jaren voelde hij de behoefte om te huilen. Hij deed zijn ogen stevig dicht en wachtte tot hij gevonden zou worden.

De stilte daalde weer neer op de achtertrap. Hij luisterde naar stemmen of haastig naderende voetstappen, maar er gebeurde niets. Toen er een paar minuten waren verstreken, deed hij zijn ogen open en probeerde zich te oriënteren. Aan het plafond hing een gloeilamp die hem verblindde. Toch onderscheidde hij witte muren, een plank met pannen en kruiden en een heleboel schoenen en laarzen bij de muur; hij was op een paar ervan terechtgekomen. Hij draaide zijn hoofd voorzichtig van de ene naar de andere kant om te voelen of hij iets had gebroken. Nee, met zijn nek was niets aan de hand. Hij balde zijn vuisten. Ja, die reageerden ook. Die rotschoenen! Gregers probeerde ze weg te schuiven om contact met de vloer te krijgen, maar ze weigerden van hun plaats te komen.

Hij richtte zijn blik op de weerspannige schoenen. Het ongeruste gevoel in zijn maag groeide uit tot een verstikkende verlamming, die zich door zijn hele lichaam verspreidde. Uit de schoen, half onder zijn oude pijnlijke heupen, stak een naakt been, dat in een verwrongen lichaam eindigde. Het leek het been van een etalagepop, maar Gregers voelde

de zachte huid onder zijn hand en wist beter. Hij hief zijn hand en zag het bloed; op de huid, op de vloer, op de muren. Overal was bloed.

Gregers' hart fladderde als een parkiet die probeerde uit zijn kooi te ontsnappen. Hij was verlamd van angst en de paniek raasde door zijn machteloze lichaam. *Nu ga ik dood*, dacht hij. Hij wilde schreeuwen, maar de stem waarmee hij om hulp zou kunnen roepen, had hem jaren geleden al in de steek gelaten. Hij begon te huilen.

1

Jeppe Kørner, moordonderzoeker bij de politie van Kopenhagen, gooide water in zijn gezicht en keek in de spiegel die aan de betegelde muur hing. In de spiegel boven de ene wastafel was zijn gezicht langgerekt, in de andere was het vreemd breed. Hij vergat altijd welke spiegel wat deed. Vandaag stond hij voor de langgerekte spiegel, waardoor zijn gezicht op *De schreeuw* van Munch leek. Dat klopte helemaal.

Hij zag er moe uit en wist dat dat niet werd veroorzaakt door de spaarlampen. Het maffe, geblondeerde haar hielp ook niet. Hij had zich nooit moeten laten overhalen door zijn vriend Johannes. Verandering van spijs doet eten. Ha! Misschien moest hij het gewoon afscheren. Dan zou hij in elk geval op een politieagent lijken. Een door de scheiding getroffen smeris midden in een levenscrisis, net als in de boeken. Een klassieker. Dan koos hij een stamkroeg en nam hij een snelle auto en droeg hij de pijn als een signatuur op zijn voorhoofd. Misschien moest hij een gaaf litteken nemen dat bij de littekens in zijn binnenste paste.

Jeppe droogde zijn handen af aan een harde papieren handdoek, verplaatste zijn blik van de spiegel naar de vuilnisbak, verfrommelde de handdoek en mikte. Het natte papier raakte de vloer met een zachte plof. *Juist*, dacht hij. Hij bukte zich om de prop op te pakken, zo soepel als zijn pijnlijke rug dat toestond. *Ik ben zo iemand die altijd mist*

en te gewetensvol is om de rotzooi te laten liggen. Hij duwde de deur van de toiletruimte open en liep door de gang naar zijn kantoor terwijl de zelfhaat door zijn lichaam stroomde.

Het hoofdbureau van politie in Kopenhagen, dat kortweg Gården wordt genoemd en dat vlak bij het altijd drukke Tivoli staat, is een indrukwekkend en mooi gebouw dat zijn omgeving autoriteit verleent met zijn driehoekige, neoclassicistische structuur. Het staat met zijn harde, afwijzende uiterlijk als een zelfverzekerd, zandkleurig blok van macht en rechtschapenheid midden in het Scandinavische centrum van ruimenkendheid en dwaasheid en biedt een noodzakelijk tegengewicht aan de porno en de enorme alcoholconsumptie. Binnen de muren verzachten de ronde zuilengang en het Romeinse kunsthandwerk die indruk enigszins. De werkdagen van de politiewerknemers worden verfraaid door het mozaïek en de versleten terrazzovloeren waar ze zich overheen haasten; een herinnering aan de tijd waarin de werkomgeving moest passen bij de onverzettelijkheid van de politie. De afdeling voor Ernstige Misdrijven tegen Personen, waaronder de afdeling Moordzaken valt, bevindt zich nog in haar oorspronkelijke sombere vorm, met gewelfde plafonds en donkerrode muren met wandlampen. Het moderne meubilair, dat geslachtsloos tussen de muren met afbladderende verf staat, geeft een bij elkaar geraapte indruk die verwaarloosd en geforceerd overkomt.

Het kantoor dat Jeppe met zijn collega Anette Werner deelde was hier geen uitzondering op. De meubels waren van saai laminaat en beukenfineer, zonder enige ambitie om een prettige sfeer te verspreiden. Dat gold echter niet voor Anette, die met haar benen op het bureau op haar stoel naar achteren leunde en hardop lachte om iets wat

plaatsvond op de mobiel die ze in haar hand hield.

‘Kørner, kom eens kijken! Dit is onbetaalbaar.’

Jeppe bleef in de deuropening staan. ‘Goedemorgen, Anette. Ik dacht dat je vandaag een cursus had?’

‘Zo gemakkelijk kom je niet van me af. De DNA-cursus is aanstaande woensdag pas. Kom eens kijken, een dikke labrador probeert een bal te vangen maar rolt van de heuvel af en komt in het meer terecht.’ Ze startte het filmpje opnieuw en gebaarde grijnzend dat hij naar haar toe moest komen.

Jeppe aarzelde. Acht jaar een kantoor met haar delen en samenwerken had verbazingwekkend weinig kantjes afgeslepen. Desondanks eindigden de twee doorgaans als partners, als de PC – de politiecommissaris – de onderzoeksteams voor een nieuw onderzoek samenstelde. Ze konden blijkbaar iets samen, hoewel ze zelf moeite hadden om dat te zien. Alleen al de constellatie van hun namen als ze zich aan getuigen of familieleden moesten voorstellen, irriteerde Jeppe mateloos.

Hij vond haar een bulldozer, zij noemde hem een gevoelige sufferd. Op goede dagen ruzieden ze als een oud echtpaar, op slechte dagen had hij zin om haar in de Øresund te smijten.

Vandaag was het een slechte dag.

‘Liever niet. Ik heb nooit veel met dierenhumor gehad.’

Jeppe ging aan zijn kant van het dubbele bureau zitten en negeerde de rollende ogen van zijn collega. Hij zette zijn computer aan en haalde zijn mobiel uit de zak van zijn windjack. Hij zag dat zijn moeder had gebeld, legde zijn telefoon ondersteboven op het bureau en schoof hem weg. Sinds zijn vader vorig jaar was overleden en Jeppe's huwelijk een halfjaar geleden schipbreuk had geleden, was Jeppe's moeder heel aanhankelijk geworden. Hij had moeite

om haar duidelijk te maken dat haar opdringerige bezorgdheid hem niet bepaald hielp.

Anette onderdrukte een nieuwe lach en veegde met haar mouw over haar ogen. Jeppe zuchtte demonstratief. Hij had uitgekeken naar een dag alleen op kantoor; een dag waarop hij in alle rust kon werken aan de stapels op zijn bureau zonder de luidruchtige aanwezigheid van Anette.

Een nieuwe bulderende lach verscheurde de lucht. Jeppe wilde net protesteren toen de deur van het kantoor opengegooid werd. De PC stond met haar jas aan in de deuropening. Ze was een oudere vrouw met een vriendelijk gezicht dat geen recht deed aan haar professionalisme en enorme autoriteit. Op dit moment had ze een diepe frons op haar voorhoofd en een ernstige gezichtsuitdrukking, waardoor Anette meteen stopte met lachen en haar voeten van het bureau haalde. Ondanks de relatief platte hiërarchische structuur van de politie – na de hervormingen hadden de meeste rechercheurs de titel ‘hoofdagent’ gekregen en waren ze in principe gelijkgesteld – stond de discrete macht van de PC niet ter discussie.

‘In de Klosterstræde 12 is een jonge vrouw dood aangekomen. Er zijn tekenen van een misdrijf. De centrale onderzoeksleider heeft daarnet gebeld. Het ziet er niet goed uit.’

Jeppe stond op. Hij had moeten weten dat het zo’n dag zou worden. ‘Wie is de gerechtsarts?’

‘Nyboe in hoogsteigen persoon. Hij is onderweg, net als de technisch rechercheurs.’

‘Zijn er getuigen?’ vroeg Anette, die ook opstond.

De PC zag nu pas dat Anette er ook was en keek haar verast aan. ‘Werner, ik dacht dat jij vandaag op cursus was? Uitstekend, dan kunnen jullie er samen naartoe. Kørner, ik stel een team samen en jij leidt het onderzoek.’

Jeppe knikte met een overtuiging die hij niet voelde. Hij had geen team meer geleid sinds hij van zijn ziekteverlof terug was.

‘De oude man die het lijk heeft gevonden is naar het ziekenhuis gebracht, maar er is nog een bewoonster in het pand aanwezig, ene Esther de Laurenti. Begin bij haar, dan kunnen de technisch rechercheurs de plaats delict in de tussentijd veiligstellen.’

‘DeLorean? Net als de auto?’ Anette boerde discreet en liet de lucht uit haar mondhoek ontsnappen.

Jeppe liep naar de wapenkast en haalde zijn Heckler & Koch tevoorschijn. Terwijl hij het dienstpistool in zijn heupriem stopte, hoorde hij de PC achter zich zuchten. ‘Ja, Werner, net als de auto. Je hebt helemaal gelijk.’

Esther gaf een klap op de wekker in een poging het inferno te stoppen waardoor haar hoofd dreigde te barsten. De overgang van droom naar werkelijkheid verliep moeizaam en ze kon het geluid van de bel, die al voor de derde keer ging, niet thuisbrengen. Haar twee mopshonden, Epistème en Dóxa, blaften hysterisch, vol enthousiasme om hun territorium te verdedigen. Ze was op de spreij in slaap gevallen en had diepe vouwen van het kussen in haar gezicht. Sinds ze bijna een jaar geleden met pensioen was gegaan, had haar innerlijke avondmens de overhand gekregen en stond ze zelden voor tien uur op. De antieke messing klok met het herderspaartje erop, die van haar moeder was geweest, stond op vijf over halfnegen. Als het die verdomde postbode was, zou ze iets zwaars naar hem toe gooien. Het herderspaartje bijvoorbeeld.

Ze wikkelde de zijden spreij om zich heen en strompelde met een bonkend hoofd naar de voordeur. Had ze het pak rode wijn gisteravond leeggedronken? Het was in elk geval

meer geweest dan de twee glazen die ze zichzelf in principe toestond als ze schreef. Ze keek naar het uitgeprinte manuscript en voelde de eeuwige verdeeldheid van een auteur tussen het verlangen naar en de afschuw van het schrijven. Haar lichaam deed pijn en schreeuwde om haar ochtend-routine: rekoefeningen, ademhalingsoefeningen en haver-mout met rozijnen. Misschien een pijnstillertje, bij wijze van uitzondering. Esther schudde haar hoofd en tuurde door het kijkgat.

Op de overloop stonden een man en een vrouw die Esther niet herkende, maar ze had ook moeite om zich de honderden leerlingen voor de geest te halen die gedurende de negenendertig jaar die ze had lesgegeven in haar klassen hadden gezeten. Bovendien was ze er vrij zeker van dat de twee personen die voor haar deur stonden geen voormalige studenten literatuurwetenschappen waren. Ze leken niet op academici. De vrouw was lang, had brede schouders, droeg een iets te krap synthetisch colbert en had roze lippenstift op haar smalle lippen. Het blonde haar zat in een paardenstaart en haar huid leek te lijden onder overmatige zonzon-bidding. De man was slank, had opvallend geel haar en had misschien charmant kunnen zijn als hij niet zo bleek en flets was geweest. Mormonen? Jehova's getuigen?

Ze opende de deur. Epistème en Dóxa jankten en maakten zich achter haar rug klaar voor de aanval. 'Ik hoop dat jullie een bijzonder goede reden hebben om me wakker te maken.'

Als ze gepikeerd waren over de manier waarop ze hen begroette, lieten ze dat op geen enkele manier merken. De man keek met een ernstige blik naar haar. 'Esther de Laurenti? Wij zijn van de politie Kopenhagen. Mijn naam is Jeppe Kørner en dit is mijn collega, Anette Werner. Ik ben bang dat we slecht nieuws voor u hebben.'

Slecht nieuws. Esthers maag draaide om. Ze deed een stap naar achteren zodat de agenten binnen konden komen. De honden voelden de veranderde sfeer onmiddellijk en sjokten teleurgesteld jankend achter haar aan. ‘Kom binnen,’ zei ze met een schorre stem, waarna ze op de bank ging zitten. ‘Neem plaats.’

‘Bedankt,’ antwoordde de man, waarna hij met een wantrouwende boog om de mopshonden heen liep en op het puntje van een fauteuil ging zitten. De agente bleef in de deuropening staan en keek nieuwsgierig om zich heen.

‘Een uur geleden heeft de eigenaar van de koffiëbar op de begane grond van het pand uw onderbuurman, Gregers Hermansen, gevonden. Hij had een hartaanval gehad. Hij is naar het ziekenhuis gebracht, waar hij nu behandeld wordt. Het is een geluk dat hij zo snel gevonden is, en voor zover wij weten is zijn toestand stabiel. Hij is in het appartement op de eerste verdieping gevallen.’

Esther tilde de cafetière met koffie van de vorige dag op en zette haar weer neer. ‘Dat was te verwachten. Gregers’ gezondheid laat al langere tijd te wensen over. Wat deed hij trouwens bij de meisjes?’

‘We hoopten eigenlijk dat u ons met die vraag kunt helpen.’ De politieagent verstrengelde zijn handen op zijn schoot en keek met een neutrale blik naar haar.

Esther legde de onhandige spreij op de chesterfieldbank, boven op stapels papieren, gebruikte papieren zakdoekjes en neergesmeten vesten. Die jonge mensen overleefden de aanblik van een oude vrouw in een nachtjapon waarschijnlijk wel.

‘Vertel eens, sinds wanneer verschijnt de politie als een oude man een hartaanval gekregen heeft?’

De politieagenten wisselden een blik die moeilijk te doorgronden was. De man schoof voorzichtig een stapel boeken

opzij en ging iets rechterop zitten. ‘Hebt u gisteravond of vannacht iets ongewoons gehoord, mevrouw De Laurenti?’

Esther schudde haar hoofd. Ze vond het ten eerste vreemd om ‘mevrouw’ genoemd te worden en had ten tweede niets anders gehoord dan de meditatieband met walvismuziek die ze als slaapmiddel gebruikte als de rode wijn niet voldoende was.

‘Hoe laat bent u gisteravond naar bed gegaan?’ Hij pauzeerde even en ging daarna verder. ‘Hebben er de afgelopen dagen ongewone activiteiten in het pand plaatsgevonden? Dat mag van alles zijn, wat u maar kunt bedenken.’ De blik van de politieagent was kalm maar dwingend.

Ze sloeg haar armen over elkaar. ‘Jullie jagen me uit bed en hebben jullie schoenen niet eens uitgetrokken! Ik zit verdomme in mijn nachtkleding en heb nog geen koffie gehad. Ik wil weten wat er aan de hand is voordat ik antwoord op je vragen geef!’ Esther perste haar lippen op elkaar.

De politieagent aarzelde even en knikte vervolgens. ‘Vanochtend vroeg heeft Gregers Hermansen het lijk van een jonge vrouw in het appartement op de eerste verdieping gevonden. We zijn nog bezig met het identificeren van het slachtoffer en het vaststellen van de doodsoorzaak, maar we weten dat het om een misdrijf gaat. Uw onderbuurman heeft een enorme schok te verwerken gekregen en is nog niet in staat om met ons te communiceren. We hopen dat u ons alles kunt vertellen over de diverse bewoners van het pand en wat er de afgelopen paar dagen in het trappenhuis is gebeurd.’

Esther voelde hoe de schok zich vanaf haar enkels via haar dijbenen en bekken naar haar borstkas verspreidde. Ze wist niet eens of ze nog in staat was om adem te halen. Er ging een langdurige koude rilling door haar heen waardoor haar hoofdhuid ineenkromp en het korte, met henna

geverfde haar in haar nek overeind ging staan.

‘Wie is het? Is het een van de meisjes? Dat kan verdorie niet kloppen. In dit pand gaat niemand dood.’

Ze hoorde zelf hoe kinderlijk en ongecontroleerd het klonk. De vloer schommelde en ze moest de armleuning vastpakken om niet te vallen.

De politieman stak zijn hand uit en pakte haar arm beet. ‘Misschien is het inderdaad een goed idee om een kop koffie te drinken, mevrouw De Laurenti.’

2

Jeppe Kørner keek naar het broze oortje dat tussen zijn vingertoppen verdween. Esther de Laurenti had een badjas aangetrokken en koffiegezet, en nu zat hij op het gestoffeerde meubilair te wachten tot ze zich had vermand. De zitkamer was kleurig en stond vol prullen; Jeppe voelde zich niet op zijn gemak in de vrouwelijke chaos. Het deed hem denken aan het appartement van zijn moeder, waar intellect oververtegenwoordigd was en comfort nagenoeg ontbrak. De muren waren van vloer tot plafond bedekt met kasten die vol stonden met boeken met verschoten leren ruggen, pocketboeken en kleurrijke koffietafelboeken over eten en bloemen. Houten figuren en stoffige frutsels uit de hele wereld vulden alle lege plekken op planken en aan muren, en op alle horizontale oppervlakken lagen stapels dichtbeschreven vellen papier vol rode strepen.

Op straat klonk het geluid van de eerste nieuwsploegen die zich voor de okerkleurige gevel van het pand verzamelden. De pers kon de gecodeerde politieradio niet meer af luisteren, maar hield in plaats daarvan sirenes en updates op de sociale media in de gaten. Het duurde nooit lang voordat iemand de aanwezigheid van een politiemacht tweette, plaatste of tagde, en de journalisten arriveerden op zijn laatst een paar minuten nadat de eerste ambulances of brandweerauto's waren verschenen. Inmiddels keken wakere verslaggevers al met heldere blikken in de camera's die

naast het filmen van hun gezichten opnamen van de krioelende in het wit geklede technisch rechercheurs maakten.

Esther de Laurenti schraapte haar keel. ‘Ik ben de eigenares van dit pand, woon zelf op de bovenste verdieping en verhuur de parterre, de eerste en de tweede verdieping. Gregers woont onder me sinds hij twintig jaar geleden gescheiden is. De winkel op de begane grond wisselt om de paar jaar van eigenaar; op dit moment is het een koffiebar die wordt gerund door een paar leuke jongens...’ Esther de Laurenti praatte rustig, maar haar rondwalende blik maakte duidelijk dat ze in shock was.

‘Caroline woont sinds anderhalf jaar op de eerste verdieping. Ik ken haar ouders van vroeger, voordat ze naar het westen verhuisden. We hadden samen een soort kunstclub.’

Esther de Laurenti praatte met een heldere dictie die een contrast vormde met de vloekwoorden die af en toe in haar keurige zinnen voorkwamen. Half toneelspeelster, half zee-man.

‘Julie is hier afgelopen voorjaar komen wonen. Ze zijn vriendinnen en kennen elkaar van school. Het zijn lieve meisjes om in huis te hebben,’ ging Esther verder. Ze richtte haar blik op een vaas die met een blauw motief was beschilderd. ‘Wie van de twee is het?’

‘We hebben nog geen definitieve identificatie.’ Jeppe duwde zijn voeten op de vloer om zijn rugpijn te verlichten en zich beter op haar woorden te kunnen concentreren. ‘Ik begrijp dat het moeilijk is, maar het is nog te vroeg om iets over de doodsoorzaak te kunnen zeggen.’

Esther de Laurenti keek weg. Haar lichte huid was niet opgemaakt en de fijne rimpels rond haar ogen en in haar hals versterkten haar moedeloze gezichtsuitdrukking. Anette was op haar hurken gaan zitten en krabde de goudkleurige

buik van een van de mopshonden. De hond gromde tevreden.

‘Is er de afgelopen tijd iets ongewoons in het gebouw gebeurd? Onbekende mensen die in het appartement van de meisjes op bezoek kwamen, onrust op straat, ruzies?’ vroeg Jeppe.

‘Het is niet te geloven dat ik die zin in het echt hoor.’ Esther keek nog steeds naar de vaas. ‘Ik heb het gevoel dat ik een karakter in een boek ben.’

De mopshond kreeg genoeg van Anettes geknuffel, sjokte met kleine stappen weg en ging in zijn hondenmand liggen. Zijn nagels tikten op de vloerplanken.

‘We zitten niet bij elkaar op schoot,’ ging Esther verder. ‘Julie en Caroline zijn jonge meisjes met een druk leven. Soms staat hun muziek hard en maken ze ’s nachts kabaal, maar dat gebeurt bij mij soms ook. Dat die arme Gregers het met ons uithoudt. Het is maar goed dat hij een beetje doof is.’

Esther verzonk in gedachten. Jeppe gaf haar de tijd en vervloekte in stilte Anettes ongeduldige getrommel op de deurpost.

‘Caroline heeft een vriend, wat dat tegenwoordig ook mag betekenen. Hij heet... Daniel. Daniel Fussing, een knappe jongeman die ook vanuit Sørval naar Kopenhagen is gekomen. Ik heb hem al een tijdlang niet gezien. Julie is... single.’ Ze proefde het woord alsof het een ruw oppervlak had en vreemd in haar mond voelde.

Jeppe maakte een aantekening in zijn notitieboekje. Op straat begon een autoalarm te loeien en Anette zuchtte hardop vanaf haar plek in de deuropening. Ze stond niet bekend om haar diplomatie, wat de reden was dat Jeppe er de voorkeur aan gaf om de verhoren zelf af te nemen als ze samenwerkten.

‘Caroline is een week met een vriendin in Zweden om een kanotocht te maken,’ ging Esther verder. ‘Ik denk niet dat ze al in Kopenhagen terug is. Julie heb ik eergisteren voor het laatst gezien. Ze kwam ’s avonds langs om een zekering te lenen. Ze was precies zoals anders, vrolijk en opgewekt. Nee, het kan gewoon niet kloppen dat we dit gesprek hebben!’

Jeppe knikte naar haar. Een shock gaf altijd een gevoel van onwerkelijkheid.

‘Ik kan het niet geloven! Kan het geen vriendin zijn?’ vroeg ze wanhopig.

Hij haalde zijn schouders verontschuldigend op. ‘Dat weten we helaas nog niet. Hebt u de telefoonnummers van de meisjes?’

‘Die staan op een briefje op de koelkast. Dat mogen jullie meenemen.’

‘Bedankt, mevrouw De Laurenti, daar hebben we veel aan.’ Jeppe stond op en gaf daarmee te kennen dat het gesprek voorbij was. Anette stond al in de keuken om het briefje onder de koelkastmagneet van een mopshond vandaan te halen. Jeppe hoorde iets op de vloer vallen en vervolgens Anettes geïrriteerde gekreun.

‘We moeten later opnieuw met u praten. Kan dat vanmiddag?’ ging hij verder terwijl hij probeerde om zijwaarts langs de overvolle glazen tafel te lopen zonder stapels papieren en kopjes op de vloer te schuiven.

‘Ik denk dat ik bij Gregers in het ziekenhuis op bezoek ga, maar verder heb ik geen plannen. Ik ben schrijfster... of liever gezegd: dat probeer ik te worden, dus werk ik thuis.’ Esther de Laurenti legde haar hand op het gouden medaillon rond haar hals, alsof dat haar moest beschermen.

‘Later vandaag komt er een technisch rechercheur om eventuele sporen in het trappenhuis en op uw voordeur af

te kwasten. Als u dat geen probleem vindt, neemt hij uw vingerafdrukken als hij hier is. Ze worden alleen gebruikt om verdachten uit te sluiten.'

Ze knikte.

Toen Jeppe beseftte dat ze niet van plan was om hen naar de deur te begeleiden, liep hij achteruit naar de hal, waar Anette al met één hand op de deurkruk stond. Jeppe keek met het gevoel dat hij tekortschoot naar de rug van de kleine vrouw op de bank. Het leek alsof Esther de Laurenti een omhelzing nodig had.

Anette zuchtte hoorbaar op de overloop. 'God, bevrijd me van alleenstaande wijven met hun frutsels!' riep ze geïrriteerd. Er was iets aan Esther de Laurenti wat haar tegenstond. Misschien ging het er in werkelijkheid om dat ze absoluut zelf zo wilde leven – alleen met haar honden en veel te veel spullen – als Svend er niet was geweest. Lieve Svend, haar heerlijke man met wie ze al bijna vijftientig jaar samen was, die van haar hield zoals ze was en nog steeds geen genoeg van haar leek te hebben.

Jeppe deed de deur achter hen dicht. 'Het zou beter zijn als ze alleenstaand zonder frutsels was, nietwaar?'

'Absoluut! Het minste wat je kunt doen als je ervoor gekozen hebt om alleen te wonen en zonderling te worden is opruimen.' Anette glimlachte scheef om de scherpste van haar opmerking te verzachten. 'We moeten naar de eerste verdieping, nietwaar?'

Ze liepen de krakende, oude trap treden af. Jeppe haalde een pakje antiseptische vochtige doekjes uit zijn zak en hield dat Anette voor. Een van Jeppes vele irritante karaktertrekken was zijn antipathie tegen honden; een eigenschap waarvoor Anette als verstokte hondenbezitter absoluut geen begrip kon opbrengen. Voor haar betekende het

dagelijkse contact met dieren alles. Dat was al zo geweest sinds ze als klein meisje in haar eentje van haar ouderlijk huis in Karlslunde naar een naburige boerderij was gefietst om de koeien, katten en konijnen te aaien. Dat iemand het in zijn hoofd kon halen om geen huisdieren te willen beschouwde ze als een bijzonder slechte eigenschap.

Ze keek hem met opgetrokken wenkbrauwen aan en schudde haar hoofd moedeloos.

Hij hield haar het pakje opnieuw voor. ‘Ben je je ervan bewust hoeveel parasieten er in de vacht van de beste vriend van de mens zitten? En dan heb ik het nog niet eens over alle bacteriën en stofmijten, plus het feit dat honden zichzelf meerdere keren per uur van achteren likken.’

Anette bleef staan en draaide zich om naar haar partner. ‘Dat neigt naar een ziekelijke obsessie voor bacteriën, Jeppe.’

‘We zijn op weg naar een plaats delict. Neem er gewoon een!’ Jeppe haalde een doekje uit het pakje en hield dat zijn partner voor.

Anette trok het met een zucht uit zijn hand en begon de trappen weer af te lopen. ‘Je spoort niet, Jeppe Kørner, maar dat weet je zelf ook, nietwaar? Trouwens, het heet een kont, ook bij honden.’ Ze veegde haar handen schoon en stopte het verfrommelde doekje in haar zak. Met haar bacteriënvrije hand tilde ze het afzetlint op en opende de deur van het appartement op de eerste verdieping. ‘Hoe staat het ermee, jongens?’ riep ze. ‘Hoe ver zijn jullie?’

‘Hallo, Werner, heb je broodjes voor ons meegenomen?’ klonk het vrolijk uit het appartement.

Ze deed blauwe plastic hoezen over haar schoenen en trok latex handschoenen aan. De plaats delict was haar terrein; een van de plekken waar ze zich nooit onhandig voelde. Ze gooide een stel hoezen naar Jeppe toe en ging naar binnen.

Het begon meteen na de voordeur. Op de vloer en de muren zaten bloedspatten, die waren gemerkt met witte pijlen op kleine zwarte stickers die de richting van de spatten aangaven. In een deuropening maakte de politiefotograaf close-upfoto's van een bloederige stapel kleren. Anette rook de warme geur van een halal slagerij en probeerde door haar mond adem te halen. Boven haar rechteroog begon een ader wild te kloppen. Ze wist dat het maar een paar minuten duurde en dat ze er daarna aan gewend zou zijn.

Een hondenbegeleider passeerde haar en leidde zijn herdershond de trappen af. Ze weerstond de impuls om hem te aaien, ook al was dat moeilijk. Het hondenteam was blijkbaar klaar in het appartement en zou nu op de binnenplaats en op straat gaan zoeken naar alles wat een menselijke geur had en hen naar de dader kon leiden.

De hal kwam uit in een kamer die meerdere functies leek te hebben. Er stonden een zware houten eettafel met klapstoelen eromheen, een bank, een ouderwetse reiskist die dienstdeed als salontafel en een bureau met een open laptop. Ondanks de warme ochtend waren de drie ramen die op de Klosterstræde uitkeken hermetisch gesloten. De lucht was zwaar en dik van de bloedgeur.

De dactyloscopist, zoals de vingerafdrukkenexperts koppelig genoemd wilden worden, lag op zijn knieën in zijn blauwe papieren overall en ging met zijn kwast over de glanzende panelen. Ze knikte naar hem. 'Heb je beet?'

De dactyloscopist schoof achteruit langs de muur zonder antwoord te geven. Hij was een van de civiele vingerafdrukkenexperts die verbonden waren aan het Forensisch Instituut. Anette kende hem niet zo goed. De civiele technici werden meestal niet naar moordzaken gestuurd, maar als het zomervakantietijd was golden er andere regels dan de rest van het jaar.

Ze verhief haar stem. ‘Hallo, heb je al iets gevonden?’

De dactyloscopist keek op, duidelijk geïrriteerd omdat hij werd gestoord.

‘Afdrukken op flessen en glazen, wat papieren en het toetsenbord van de laptop. Meerdere goede afdrukken rond het lijk. Maar er is ook al een tijd niet schoongemaakt, dus ze kunnen oud zijn.’

Hij boog zich weer naar voren, drukte voorzichtig iets wat op een doorzichtige sticker leek op het paneel en legde hem daarna op een kleine, doorzichtige plaat. Het tempo was slakachtig, bijna meditatief.

Anette liep de zitkamer in. Clausen, de plaatsdelictonderzoeker bij uitstek, zat op zijn hurken bij een versleten kleed en spoot er heldere vloeistof op. Een handvol bloedspetters kleurde paars op en nam duidelijk vorm aan. Hij begon monsters van de bloedspatten te verzamelen met behulp van wattenstaafjes, die hij vervolgens zorgvuldig in aparte bruine zakjes stopte.

Clausen was een kleine, behendige vijftiger die al bijna tien jaar aan het hoofd stond van het forensisch centrum van de politie, dat ook bekendstond onder de naam NKC Oost. Hij was betrokken geweest bij het onderzoek naar de Blekingegade-bende, had sporen verzameld in de massagraven van Kosovo en was na de tsunami in Thailand geweest. Clausen was ondanks zijn verlegen uiterlijk voor de vierde keer getrouwd, deze keer met een naar verluidt beeldschone violiste van het Koninklijk Orkest, en als je hem in actie had gezien, begreep je waarom dat was. Normaal gesproken straalde zijn gezicht met een netwerk van geanimeerde lachrimpels, want Clausen was een man die de verschrikkingen van zijn werk te lijf ging met een onverwoestbaar goed humeur. Vandaag lachte hij niet.

‘Hallo, Werner, goed je te zien. Zorg ervoor dat je niets

aanraakt. Het appartement zit vol bloed en we zijn nog lang niet klaar met het verzamelen van sporen. Er is in elk geval geen twijfel over dat de vindplaats en de plaats delict identiek zijn.' Clausen sneed met een stanleymes een stukje van het tapijt en stopte de bebloede vezels in een bruine zak. 'Het wordt een enorme klus om alles wat we vandaag verzamelen te catalogiseren. Dat gaat meerdere dagen duren. We hebben alleen al zestig monsters van de bloedspatten genomen.'

'Jezus!' Anette hoorde haar stem onevenredig hard in de bedrukte sfeer van het appartement galmen en probeerde iets zachter te praten. 'Hebben we een moordwapen?'

'Misschien wel,' antwoordde Clausen. 'We weten nog niet met zekerheid hoe ze overleden is, maar er is in elk geval een mes gebruikt. Ze is gestoken met een scherp, smal lem-met en dat zou dit weleens kunnen zijn.' Clausen haalde voorzichtig een glanzend, uitgeklat zakmes uit een zak en liet dat aan Anette zien.

'Is het afgeveegd? Het ziet er zo schoon uit.'

'Ja. Het is grondig schoongeveegd en misschien zelfs gewassen, maar ik kan je laten zien dat er bloed op gezeten heeft.' Clausen haalde een steriel zakje met een kartonnen strip uit zijn goed georganiseerde gereedschapskist en wreef met een geel wattenschijfje over het lem-met. Het wattenschijfje werd meteen groen. 'De vloeistof reageert op de rode bloedlichaampjes,' legde hij uit.

'Waarom is het ons moordwapen dan niet?' Anette boog zich naar voren om het mes beter te kunnen bekijken.

'Dat heb ik niet gezegd, maar de gerechtsarts heeft ons gevraagd om naar een zwaar, stomp voorwerp te zoeken. Tot nu toe is er niets in het appartement waarop sporen achtergelaten zijn.'

'Over sporen gesproken, ik heb de bovenbuurvrouw erop

voorbereid dat jullie iemand naar boven sturen om haar vingerafdrukken te nemen,' herinnerde ze zich.

'Mooi, dat mag Bovin regelen.'

'De civiel technicus?' Anette keek sceptisch naar de kruipende gedaante bij het paneel.

Clausen trok zijn latex handschoen uit en haalde een stofzen zakdoek tevoorschijn om het zweet van zijn voorhoofd te vegen. 'Als je daar een klacht over hebt, moet je naar Christiansborg bellen en om een hoger personeelsbudget vragen. Tot die tijd ben ik van mening dat je je op je eigen werk moet concentreren en je niet met het werk van anderen moet bemoeien.' Hij rechtte zijn rug; zijn ogen kwamen tot Anettes kin.

Ze spreidde haar armen. 'Daar zit iets in, Clausen.'

Hij knikte genadig en ging weer op zijn knieën zitten. Anette liep verder het appartement in. Iedereen was vandaag ongelofelijk geïrriteerd. Dat moest de warmte zijn.

Forensisch arts Nyboe bevond zich in de keuken. Jeppe knikte naar hem en kreeg een somber knikje terug. Het lijk lag, alsof het om een gevonden voorwerp ging, op een kleurig kleed met haar hoofd tegen de muur. Ze droeg een afgeknipte spijkerbroek, een witte kanten beha en gympen, en had blote armen. Haar lange blonde haar lag in kleverige tentakels rond haar hoofd alsof het een kindertekening van een zon was.

De warmte was verstikkend. Jeppe steunde tegen de muur, keek naar de vloer en probeerde eruit te zien alsof hij nadacht. Nadat hij heel even zo had gestaan en adem had gehaald verdween de misselijkheid en begon zijn hart langzamer te kloppen. Hij mocht niet naar het ritme van zijn gehaaste hartslag luisteren, niet bang voor de angst zijn.

De tien jaar bij de afdeling Moordzaken hadden hem ge-

leerd om naar een verminkt lichaam te kijken zonder mis-
selijk te worden, maar hij was nooit ontspannen op een
plaats delict. Misschien kwam dat doordat je gevoeliger
werd naarmate je ouder werd. Of misschien kwam het door
de pillencocktail die hij in de auto op weg hiernaartoe had
geslikt om zijn rugpijn te verzachten. De artsen hadden ge-
zegd dat het geen hernia was en hadden geïnsinueerd dat
zijn pijn psychosomatisch was, maar wat wisten zij daar-
van?

Hij liet de muur los en liep naar het lijk toe. Op het mo-
ment dat we sterven worden we het werk van iemand an-
ders. Een plaats delict deed in sommige opzichten aan een
toneelstuk denken. Een netwerk van afspraken, wachtwoor-
den en cues die samen een geheel vormen. Jeppe schaamde
zich ervoor dat hij in het geheim een voorliefde voor de
dynamiek en het impliciete ritme van een plaats delict had.

Dit was echter anders. Erger. Wie was de jonge vrouw
wier bloed op dit moment van het kleed werd geschraapt
en in zakken werd gestopt? Waarom mocht juist zij geen
carrière maken, niet trouwen en geen kinderen krijgen?

Hij dacht met een gevoel van onbehagen aan de familie
die hij op de hoogte moest stellen als ze haar hadden ge-
identificeerd. De angst die in de ogen verscheen als hij zich
voorstelde, de hoop die meteen daarna volgde – een oom
kunnen we wel missen – het gehuil en geschreeuw, of nog
erger: de zwijgende berusting als bleek dat het iemand was
die veel te dichtbij stond. Aan dat deel van zijn werk zou hij
nooit wennen.

Jeppe ging op zijn hurken naast de forensisch arts zitten.
‘Hallo, Nyboe, wat hebben we hier?’

Nyboe was een gedistingeerde man van middelbare leef-
tijd die met zo veel mogelijk medische termen strooide,
alsof hij zich ervan wilde verzekeren dat de leken na een

paar zinnen afhaakten. Hij was staatslijkschouwer en werd bijzonder gerespecteerd, maar Jeppe mocht hem niet en had het gevoel dat het wederzijds was.

‘Wat een verschrikking is dit.’ Nyboe klonk voor één keer niet uit de hoogte. ‘Het slachtoffer is een jonge vrouw van begin twintig. Ze is blootgesteld aan zware mishandeling en heeft verschillende diepe snijwonden en ander letsel aan het hoofd dat het gevolg is van een klap met iets zwaars. De temperatuur in het oor was 28 graden en de rigor mortis was ingezet toen ik hier bijna een uur geleden arriveerde, dus de dood is waarschijnlijk ergens tussen 22.00 uur gisteravond en 4.00 uur vannacht ingetreden, maar zoals je weet kan ik nog niets met zekerheid zeggen. Ik zie geen onmiddellijke tekenen van seksueel misbruik. Ze heeft snijwonden op handen en armen die erop wijzen dat ze zich heeft verdedigd, maar ook een paar... hm... sneden die zijn toegebracht toen ze nog leefde.’

‘Bedoel je dat er in haar gesneden is voordat ze dood was?’

Nyboe knikte ernstig.

Het werd stil tussen de twee mannen. Ze wisten allebei dat dit een enorme media-aandacht en een paniekstemming zou veroorzaken, om maar te zwijgen van de reacties van de familieleden van het slachtoffer.

‘Het gezicht is ernstig toegetakeld, maar ze heeft gelukkig een paar tatoeages die de identificatie vergemakkelijken. Tja... en je moet de uitsnijdingen zien.’

‘Uitsnijdingen?’ Jeppe keek in Nyboes ogen.

‘De dader heeft ook postuum in het gezicht van het slachtoffer gekrast. Ik ben natuurlijk geen kunstkenner, maar ik vind het op knipselwerk lijken,’ verzuchtte Nyboe.

‘Knipselwerk? Wat bedoel je?’ Jeppe trok zijn wenkbrauwen verward op.

Nyboe pakte de kin van het slachtoffer vast en draaide het

bebloede gezicht met een voorzichtige beweging naar het scherpe licht dat via de hal naar binnen viel. ‘Het lijkt erop dat onze dader een knipselwerk heeft gemaakt.’

Jeppes dag werd van kwaad tot erger.